

CRITERIS D'AVALUACIÓ 4t ESO

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Normativa

Aquests criteris són la concreció del que estableixen els dos documents següents:

- ◆ *Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'ESO (DOGC núm. 4915) i*
- ◆ *Ordre EDU/295/2008, de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria.*

1.2. Revisió dels criteris

Aquests criteris es revisaran en començar el curs acadèmic, abans que comencin les classes lectives.

1.3. Difusió

En començar el curs acadèmic el tutor/a explicarà als alumnes el procediment d'avaluació i cada professor explicarà els criteris d'avaluació de la matèria que imparteix. Així mateix, les famílies podran consultar-los al lloc web de l'Institut Escola.

2. AVALUACIÓ INICIAL

Durant els primers dies del curs i en cada una de les matèries els alumnes faran una prova d'avaluació inicial per determinar els seus coneixements previs. Els resultats d'aquesta prova d'avaluació inicial serviran per veure l'evolució posterior de l'alumne però no es tindran en compte a l'hora de determinar la nota de la primera avaluació.

A 1r i a 4t curs es farà una preavaluació cap a meitat del primer trimestre per valorar com ha anat el començament del curs. La forma de qualificar serà la mateixa que s'utilitza en les avaluacions ordinàries (veure el punt 3.2). De la sessió de preavaluació no es farà cap recuperació específica, ja que els seus continguts formen part de la primera avaluació.

3. DESENVOLUPAMENT DEL PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ

3.1. Actitud de l'alumne

3.1.1. Les matèries d'Educació Física, Música, Visuals i Plàstica i Religió compten amb 20% en procediments i 80% en assoliment de les competències. Per la resta de matèries, en la nota de cada avaluació, l'actitud té un pes d'un 10%. El percentatge restant correspondrà als continguts propis de la matèria, especificats per cada una en els criteris de qualificació que cada professor explicarà a l'alumnat.

La qualificació del curs es calcularà fent la mitjana aritmètica o ponderada de les tres avaluacions. En cas de suspendre'n alguna, s'haurà de recuperar a juny. Si en l'avaluació final ordinària se suspèn alguna de les avaluacions, l'alumne/a haurà de presentar-se a l'avaluació extraordinària de setembre de tot el curs. Per poder-s'ho preparar se li lliurarà una feina, que serà obligatòria i comptarà en la qualificació final de l'avaluació extraordinària.

3.1.2. A l'hora d'assignar una nota actitudinal es tindrà en compte:

- Ser puntual i no tenir absències injustificades a classe.
- Portar el material necessari a la classe, tant el d'ús freqüent com esporàdic.
- Seguir el ritme de la classe i les indicacions del professorat.
- Participar de manera activa i positiva en el ritme de la classe.
- Fer els deures que mani el professorat.
- Demanar el torn de paraula per no interrompre els companys i el professor/a, i respectar l'opinió d'altri.
- Estar correctament assegut i no aixecar-se sense demanar permís.
- No menjar a l'aula, ni xiclet ni entrepans.

Al cap i a la fi, respectar les normes de convivència recollides a les NOFC (Normes d'Organització i Funcionament del Centre).

3.1.3. Criteris ortogràfics

Per tal de millorar l'ortografia dels alumnes tots els professors tindran en compte les errades ortogràfiques a l'hora de fer les correccions dels exàmens, dossiers o treballs. Excepte en les àrees de llengua, que segueixen uns criteris propis, es descomptarà 0,1 punts per cada errada i 0,05 punts per cada accent, fins a un màxim d'un punt i mig.

3.2. Qualificacions de cada avaluació

Cada professor avaluarà els alumnes seguint els criteris que s'especifiquen a l'apartat 4 d'aquest document. Els mètodes d'avaluació que utilitza el professorat són diversos: exàmens escrits i orals, treballs individuals i en grups, treball diari a l'aula, deures, presentació de dossiers i treball en recerca, entre d'altres. El 90% de la nota de cada assignatura (el 70% o 75% en alguns casos) s'obté tenint en compte tots aquests paràmetres, sempre segons la particularitat que cadascuna d'elles pugui tenir.

Els alumnes que són atesos per diversos professors tindran una qualificació consensuada entre els diferents professors implicats.

Els alumnes que cursen amb un PI (Pla Individualitzat) tenen uns criteris d'avaluació específics i adaptats a cada un d'ells, que es recullen en el document del Pla Individualitzat.

3.3. Qualificació del curs

Es calcularà fent la mitjana aritmètica o ponderada de les notes de cada avaluació. Els alumnes suspesos i els que vulguin pujar nota de les diverses assignatures hauran d'anar a l'examen de recuperació o el de millora de juny, en les dates que s'estableixin a l'efecte. Els alumnes que continuïn suspesos hauran d'anar a l'examen de recuperació de setembre.

En algunes matèries, un requisit indispensable per poder presentar-se a l'examen per millorar la nota serà que els alumnes lliurin totes les activitats, dossiers, etc. que se'ls hagin demanat durant el curs. Els exàmens de millora tindran un nivell significativament més alt que els fets durant el curs.

A l'hora de determinar la qualificació final del curs (posterior a l'examen de juny si és el cas) es tindrà en compte el següent:

- ◆ Els alumnes que ja estaven aprovats abans de la data de l'examen de juny i no han fet l'examen per millorar nota conservaran la nota de curs que ja tenien.
- ◆ Per la resta d'alumnes (tant els que han fet examen de recuperació com de millora) la qualificació final de curs serà la major entre:
 - La nota de curs prèvia a l'examen de juny.
 - La nota de l'examen de recuperació o millora.

3.4. Recuperacions de setembre

La prova de recuperació de setembre consistirà en la superació d'una activitat que tindrà dues parts: la realització d'un examen i el lliurament d'un treball amb exercicis de repàs del curs. Cada professor/a determinarà quin és el pes de cada part. El lliurament del treball serà condició indispensable per superar la matèria, comptarà un 20% de la nota final i s'haurà de lliurar el mateix dia de la prova.

La prova de recuperació de Visual i Plàstica consistirà en la presentació d'un dossier que proposarà el professor.

La qualificació final del curs dels alumnes que s'han presentat a la convocatòria extraordinària de setembre serà la major d'aquestes dues:

- ◆ La nota de curs de juny.
- ◆ La qualificació de la recuperació de setembre.

3.5. Pas de curs

Un alumne/a pot promocionar de curs si té, com a molt, dues matèries suspeses, sempre que no siguin simultàniament dues de les següents: llengua catalana i literatura, llengua castellana i literatura i matemàtiques. En aquest cas les haurà de recuperar en el transcurs del curs següent amb la realització d'una prova durant la segona avaluació del curs. Per altra banda, sempre que ho cregui oportú, el professor/a podrà demanar la

Institut - Escola 3 d'Abril

Móra la Nova

Curs 2016-2017

realització i lliurament d'un treball que s'haurà d'entregar el mateix dia de l'examen de recuperació.

Algunes matèries són acumulatives en els quatre cursos de la ESO. Per això l'aprovació d'una matèria tenint suspesa la mateixa matèria d'un curs anterior suposarà l'automàtica aprovació del curs anterior. Això és així en els casos de les tres llengües (catalana, castellana i anglesa) com en les matemàtiques.

La resta de matèries s'hauran d'aprovar en cada curs.

En cas que un alumne continuï tenint la matèria suspesa continuarà tenint la possibilitat de recuperar-la durant els següents cursos fins que l'aprovi.

4. CRITERIS D'AVALUACIÓ PER MATÈRIES

4.1. LENGUA I LITERATURA (CATALANA I CASTELLANA)

Dimensió comprensió lectora

1. Aplicar diferents estratègies de comprensió lectora per a la lectura de gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
2. Llegir, comprendre, interpretar i valorar textos escrits propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica, dels mitjans de comunicació, de l'àmbit laboral i de relacions amb organismes, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, fent inferències, determinant l'actitud del parlant i valorant alguns aspectes de la seva forma i el seu contingut.
3. Identificar, contrastar i seleccionar, de fonts d'informació fiables, els coneixements que s'obtinguin de les biblioteques o de qualsevol altra font d'informació impresa en paper o digital integrant-los en un procés d'aprenentatge continu.
4. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió de textos escrits i multimèdia, i per a la revisió progressivament autònoma dels textos propis i aliens.

Dimensió expressió escrita

5. Aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos adequats, coherents i cohesionats (planificant, textualitzat, revisant i reescrivint), i integrant la reflexió ortogràfica i gramatical en la pràctica i ús de l'escriptura.
6. Escriure textos en relació amb l'àmbit d'ús de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica, dels mitjans de comunicació, de l'àmbit laboral i de relacions amb organismes, i en relació amb la finalitat que persegueixen (narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius), seguint models.
7. Construir el propi entorn personal d'aprenentatge (EPA) i fer ús dels dossiers personals d'aprenentatge o portafolis digitals per a la gestió de la informació i el progrés de l'aprenentatge.

Dimensió comunicació oral

8. Comprendre, interpretar i valorar textos orals propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica, dels mitjans de comunicació, de l'àmbit laboral i de relacions amb organismes, de qualsevol gènere de text estudiat, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, fent inferències, determinant l'actitud del parlant i valorar alguns aspectes de la seva forma i seu contingut.
9. Reconèixer, interpretar i avaluar progressivament la claredat expositiva, l'adequació, coherència i cohesió del contingut de les produccions orals pròpies i

alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals (gestos, moviments, mirada...).

10. Aprendre a parlar en públic, en situacions formals o informals, de manera individual o en grup, aplicant estratègies de planificació, textualització i avaluació de l'ús oral de la llengua oral, per a discursos relacionats amb l'àmbit escolar/acadèmic i social i per discursos que tenen com a finalitat exposar i argumentar.
11. Conèixer, utilitzar i valorar les normes de cortesia en les intervencions orals pròpies de l'activitat acadèmica, tant espontànies com planificades i en les pràctiques discursives orals, analitzant en els debats i tertúlies la validesa dels arguments i interpretant de forma crítica tant la seva forma com el contingut.
12. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió textos orals i multimèdia, i per a la revisió progressivament autònoma dels textos propis i aliens.

Dimensió literària

13. Llegir i comprendre de forma autònoma obres literàries de la literatura catalana, castellana i universal de tots els temps i de la literatura juvenil, properes als propis gustos i aficions, mostrant interès per la lectura.
14. Llegir, comprendre i comentar textos representatius dels segles XVIII, XIX i XX, reconeixent la intenció de l'autor, el tema, els trets propis del gènere al qual pertany i relacionant el seu contingut amb el context sociocultural i literari de l'època, o d'altres èpoques, i expressar la relació existent amb judicis personals raonats.
15. Redactar textos personals d'intenció literària, a partir de la lectura de textos dels segles XVIII, XIX i XX, seguint les convencions formals del gènere, i amb intenció lúdica i creativa.
16. Consultar i citar adequadament fonts d'informació variades, per realitzar un treball acadèmic en suport paper o digital sobre un tema del currículum de literatura, adoptant un punt de vista crític i personal, i utilitzant les tecnologies de la informació.
17. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos literaris, i per a la revisió progressivament autònoma dels textos propis i aliens.

Dimensió actitudinal i plurilingüe

18. Valorar la importància de la lectura i l'escriptura com a eines d'adquisició dels aprenentatges i com a estímul del desenvolupament personal.
19. Valorar la llengua oral com a instrument d'aprenentatge, com a mitjà per transmetre coneixements, idees i sentiments i com a eina per a l'aprenentatge col·laboratiu i la regulació de la conducta.

20. Reconèixer, conèixer, respectar i valorar la diversitat lingüística i cultural d'Europa i del món.
21. Conèixer i emprar els sistemes de comunicació digitals sincrònics o asincrònics, atenent a la direccionalitat de la informació, a l'abast del sistema comunicatiu, al canal comunicatiu i al tipus de dispositiu que s'utilitza, i tenir cura dels aspectes que afecten a la identitat digital pròpia i aliena.

4.2. LLENGUA ESTRANGERA: ANGLÈS

En acabar el curs l'alumnat haurà de ser capaç de:

Dimensió comunicació oral

1. Captar el sentit global de textos, monòlegs, diàlegs, etc a través de la identificació de la informació rellevant, la extracció d'informacions concretes, la realització d'inferències, la determinació de l'actitud i del propòsit del parlant.
2. Llegir expressivament textos descriptius i narratius (incloent textos literaris) fent l'entonació adequada i amb pronunciació acceptable.
3. Fer preguntes, descripcions o narracions d'accions i esdeveniments en passat, present i futur.
4. Comunicar necessitats i sentiments habituals (acord/desacord, oposició, dubte, preocupació, alegria, etc.).
5. Iniciar i mantenir converses semiformals i informals sobre temes/situacions conegudes que contenen algun element imprevisible en situacions comunicatives habituals. Per exemple, converses on s'expressin opinions i sentiments, es donin instruccions senzilles sobre com realitzar quelcom, amb l'ajut de suport gràfic, es descriguin de forma senzilla persones, llocs, experiències i esdeveniments futurs, s'intercanviï informació en situacions reals: viatges, trobades, festes... Els contextos poden ser presencials o virtuals.
6. Parlar en públic, mitjançant discursos breus relacionats amb l'àmbit escolar/acadèmic i social, que tenen com a finalitat exposar i argumentar especialment, en situacions semiformals o informals, de manera individual o en grup, aplicant estratègies de planificació, textualització i revisió.
7. Reconèixer, interpretar i avaluar progressivament la claredat expositiva, l'adequació, coherència i cohesió del contingut de les produccions orals pròpies i alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals (gestos, moviments, mirada...).

Dimensió comprensió lectora

8. Aplicar diferents estratègies de lectura per comprendre, interpretar i valorar els tipus de textos i els àmbits descrits als continguts.
9. Entendre les idees principals i secundàries de textos accessibles als alumnes, tant per la temàtica com per la tipologia textual, extrets de mitjans de comunicació

social no especialitzat i de la premsa juvenil.

10. Deducir el significat de paraules/frases desconegudes a partir del context i extreure informacions concretes (incloses opinions) per a resoldre tasques.
11. Triar i llegir de forma autònoma textos diversos: lectures graduades, articles, etc. adequats al nivell dels alumnes (vocabulari entre 1.500 i 2.000 paraules).
12. Utilitzar recursos TAC per a la cerca, organització, intercanvi i presentació d'informació.

Dimensió expressió escrita

13. Aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos adequats, coherents i cohesionats a partir d'una adequada planificació, posterior revisió i la reescriptura derivada de la revisió si escau.
14. Redactar composicions breus: amb informació personal, sentiments bàsics i opinions; sobre temes coneguts i experiències que incloguin esdeveniments futurs i passats emprant un llenguatge descriptiu senzill.
15. Escriure una seqüència d'enunciats per explicar com s'elabora o es fa alguna cosa o per donar instruccions clares sobre el que cal fer.

Dimensió literària

16. Escoltar, llegir i comprendre, de forma guiada, fragments adaptats d'obres literàries en llengua estrangera, de complexitat lingüística moderada, properes als propis gustos i aficions, mostrant interès per la lectura.

4.3. MATEMÀTIQUES

En acabar el curs l'alumnat haurà de ser capaç de:

Dimensió resolució de problemes

1. Resoldre problemes de la vida quotidiana, d'altres matèries i de les mateixes matemàtiques utilitzant diferents tipus de nombres (racionals i irracionals), símbols i mètodes algebraics (equacions de 1r i 2n grau, sistemes d'equacions i inequacions lineals), i avaluar altres mètodes de resolució possibles, com per exemple l'assaig error o bé el càlcul numèric amb mitjans tecnològics.
2. Resoldre situacions en què cal identificar relacions quantitatives i determinar el tipus de funció (quadràtica, exponencial, logarítmica i definida a trossos) que pot modelitzar-les. També aproximar i interpretar taxes de variació a partir d'una gràfica, de dades numèriques o mitjançant l'estudi dels coeficients de l'expressió algebraica.
3. Estimar, mesurar i calcular longituds, àrees i volums d'espais i objectes amb una precisió adequada a la situació plantejada i comprendre els processos de mesura, expressant el resultat de l'estimació o el càlcul en la unitat de mesura més

adequada.

4. Obtenir mesures indirectes en la resolució de problemes d'àmbits diversos (per exemple, l'agrimensura i la navegació), utilitzant la trigonometria i relacionar-ho amb els mitjans tecnològics que actualment s'utilitzen per fer mesures indirectes.
5. Elaborar estudis estadístics i interpretar taules i gràfics estadístics, així com els paràmetres estadístics més usats, amb distribucions unidimensionals i bidimensionals, i valorar qualitativament la representativitat de les mostres utilitzades.
6. Resoldre diferents situacions i problemes de context natural, social i cultural en què cal aplicar els conceptes i les tècniques del càlcul de probabilitats, incloent probabilitat condicionada, successos compostos i l'ús de la combinatòria per realitzar el comptatge.

Dimensió raonament i prova

7. Planificar i utilitzar processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, com la realització de conjectures, la seva justificació i generalització, així com la comprovació, el tempteig i el contrast amb diverses formes de raonament al llarg de la història de les matemàtiques.
8. Analitzar i avaluar les estratègies i el pensament matemàtic dels altres, a través del treball per parelles o en grup o bé la posada en comú amb tota la classe.

Dimensió connexions

9. Usar relacions entre diverses parts de les matemàtiques (àlgebra i geometria, nombres i geometria, nombres, estadística i geometria, nombres i atzar) que afavoreixin l'anàlisi de situacions i el raonament.
10. Reconèixer models numèrics (racional i irracional), funcionals (lineals i de proporcionalitat inversa, quadràtic, exponencial, logarítmica i definida a trossos), geomètrics (trigonomètrics i analítics), distribucions estadístiques i situacions aleatòries en contextos no necessàriament matemàtics o en d'altres matèries i utilitzar les seves característiques i propietats per resoldre situacions que apareixen en treballs per projectes realitzats des de la pròpia àrea o de manera interdisciplinària.

Dimensió comunicació i representació

11. Expressar verbalment i per escrit, amb precisió, raonaments, relacions quantitatives i informacions que incorporin elements matemàtics, simbòlics o gràfics, valorant la utilitat del llenguatge matemàtic i la seva evolució al llarg de la història.
12. Seleccionar i usar tecnologies diverses per gestionar i mostrar informació, i visualitzar i estructurar idees o processos matemàtics.

4.4. CIÈNCIES SOCIALS, GEOGRAFIA I HISTÒRIA

Al finalitzar el curs, l'alumne haurà de saber:

1. Analitzar les causes i les conseqüències de la Guerra de Successió a la monarquia hispànica.
2. Analitzar i descriure la successió dels fets més importants i significatius de la primera fase de la Revolució Industrial així com la simultaneïtat dels fenòmens històrics de diversa índole (demogràfica, social, econòmica) que es produeixen en el seu desenvolupament.
3. Explicar críticament els fets més rellevants de la Revolució Industrial i les seves interconnexions causals, tot identificant i comentant elements substantius d'aquests fets a través de fonts diverses.
4. Exposar les diferències entre l'Antic Règim i el liberalisme parlamentari i, si escau, establir aquestes diferències a partir de fonts textuais.
5. Descriure i analitzar els trets més definitoris de la Il·lustració.
6. Sintetitzar les idees principals del liberalisme i del nacionalisme amb relació als principals fets emancipadors representats per les revolucions burgeses del segle XIX, la independència de l'Amèrica hispànica i les unificacions polítiques d'Alemanya i Itàlia
7. Descriure i analitzar la segona fase de la Revolució Industrial.
8. Identificar i contrastar les idees principals del socialisme i l'anarquisme i la seva influència en el naixement del moviment obrer.
9. Explicar les conseqüències socials de la Revolució Industrial, especialment en les dones i els infants, i comparar-ho amb la situació actual.
10. Valorar els avenços científics en la vida diària i relacionar els principals descobriments en l'etapa de l'anomenada revolució científica durant els segles XVII i XVIII.
11. Descriure els principals fets de la Primera Guerra Mundial tot explicant-ne les causes —entre les quals cal destacar l'imperialisme— i les conseqüències.
12. Descriure esquemàticament els fets principals de la Revolució Russa tot establint les relacions pertinents amb la Primera Guerra Mundial.
13. Sintetitzar l'evolució de la ciència des de finals del segle XIX fins a la Segona Guerra Mundial, assenyalant les aportacions dels avenços científics a la vida quotidiana i a l'economia en general.
14. Descriure i analitzar els fets i processos més rellevants de l'economia en el període d'entreguerres comentant i argumentant les anàlisis a partir de fonts gràfiques, estadístiques i textuais.
15. Descriure i analitzar les idees principals del feixisme i el nazisme, les raons històriques del seu auge i la implicació que van tenir en l'evolució política d'Europa i Amèrica en el període d'entreguerres (1918-1939), inclosa l'evolució de l'URSS en el mateix període, tot comentant fonts gràfiques i textuais de l'època.

16. Valorar els esforços fets tant en la Primera Guerra Mundial com en la Segona per arribar a consensos que aturessin o pal·liessin els horrors dels conflictes bèl·lics.
17. Exposar de manera ordenada i crítica els principals fets rellevants de les fases polítiques de la II República espanyola incloent-hi particularment la lluita pel sufragi femení i l'evolució de la Catalunya Autònoma.
18. Descriure i analitzar les fases militars de la Guerra Civil espanyola, les ideologies dels bàndols, les seves causes i les seves conseqüències, així com els problemes principals de les dues rereguardes durant el conflicte bèl·lic tenint sempre present el context europeu i internacional.
19. Descriure els principals fets de la Segona Guerra Mundial, tot explicant-ne la jerarquia causal, comentant-ne diversos aspectes cartogràfics genèrics de la seva evolució militar i analitzant les seves repercussions o conseqüències.
20. Exposar els fets més rellevants de l'Holocaust o Shoah, situar els principals camps d'extermini en el mapa d'Europa, i analitzar i descriure les causes d'aquests fets.
21. Explicar les causes que van fer possible l'establiment de la dictadura franquista a Espanya i descriure la seva evolució.
22. Analitzar l'evolució política de la Guerra Freda, la relació entre els dos blocs i l'evolució de l'URSS fins a la seva dissolució, comentant les principals causes que l'expliquen, així com els processos de descolonització.
23. Identificar i analitzar els principals fets de la transició política espanyola així com la recuperació de la Generalitat en el període immediatament posterior a la mort del general Franco (1975-1982).
24. Descriure i analitzar d'una manera senzilla el procés que va culminar en la Unió Europea tot exposant les funcions d'algunes de les seves principals institucions.
25. Explicar críticament el fenomen de la globalització posant-ne algunes exemples rellevants i situant en el temps els fets més rellevants dels primers anys del segle XXI.
26. Contrastar alguns fets de la història contemporània d'Europa tot indicant-ne algunes continuïtats i canvis.
27. Situar raonadament en l'espai geogràfic els fets més importants i significatius que es corresponen als diferents períodes estudiats (Revolució Industrial, Nacionalisme, Imperialisme....).
28. Comentar a grans trets mapes genèrics.
29. Identificar i comentar algunes de les obres artístiques més rellevants de l'art del segle XVIII, XIX i primer terç del XX establint les relacions pertinents entre el contingut de les obres i algunes de les circumstàncies del seu context.
30. Identificar i analitzar alguns conflictes en el món actual.
31. Planificar i fer treballs individuals i en grup sobre algun focus de tensió política o social en el món actual, a partir d'informacions diverses, inclosos els mitjans de comunicació (premsa, televisió, cinema, etc.) i les TIC, assumint una actitud crítica

i oberta al contrast de fonts.

32. Participar en debats, exposant opinions raonades sobre canvis i continuïtats que afectin aspectes de l'actualitat, aportant argumentacions basades en les ciències socials, respectant les opinions dels altres i cercant l'obtenció i comunicació de conclusions comunes.

4.5. EDUCACIÓ FÍSICA

1. Planificar i posar en pràctica de forma autònoma escalfaments per a una activitat concreta.
2. Incrementar el nivell individual de condició física per millorar la salut, a partir de l'aplicació de sistemes i mètodes d'entrenament.
3. Participar en l'elaboració d'un pla de treball per a la millora de la condició física.
4. Utilitzar la respiració i la relaxació com a mètodes d'alliberament de tensions.
5. Executar exercicis de condicionament físic (fitnes) amb correcció postural.
6. Dissenyar i portar a terme les fases d'activació i recuperació de la pràctica de l'activitat física, tenint en compte la intensitat i la dificultat de l'activitat.
7. Participar de forma activa en activitats esportives individuals, col·lectives o d'adversari.
8. Participar en l'organització i posada en pràctica de tornejos o competicions esportives.
9. Realitzar activitats en el medi natural, utilitzant l'equipament, eines i tècniques d'orientació adequades.
10. Planificar de forma autònoma activitats en el medi natural.
11. Mostrar una actitud de respecte pel medi natural.
12. Controlar els riscos en les activitats físiques i esportives i assumir la responsabilitat de la pròpia seguretat.
13. Crear moviments basats en l'expressió d'emocions.
14. Actuar davant del grup realitzant composicions individuals i col·lectives.

4.6. MÚSICA

1. Conèixer les principals èpoques culturals.
2. Conèixer les característiques principals de cada època cultural i dels seus gèneres més importants: cant gregorià i cançons dels trobadors del medieval; polifonia del Renaixement; òpera, concerts, cantata/oratori i música solista del barroc; simfonia, òpera, concert, música de cambra o solista del classicisme; cançó, simfonia, òpera, concert, música de cambra o solista del romanticisme; música vocal, instrumental i simfònica del segle XX i contemporània.

3. Escoltar amb atenció i reconèixer auditivament el gènere, les característiques i l'època cultural de les composicions.
4. Conèixer altres cultures musicals i reconèixer-les escoltant audicions.
5. Executar exercicis de llenguatge musical i diferents tipus de partitures (cançons, peces).
6. Mostrar bons hàbits de treball personal i de treball en equip.
7. Argumentar les opinions sobre la música (cultura, tradicional i comercial) i contrastar-les amb prejudicis i amb valors estètics, culturals i socials.
8. Participar de forma activa i cooperativa en la interpretació col·lectiva de composicions vocals i corals (amb o sense acompanyament instrumental), assumint les responsabilitats pròpies de la interpretació pública.
9. Utilitzar els recursos bàsics de la tecnologia i la informàtica per a la creació musical, la interpretació musical i la recerca d'informació relacionada amb la música.

4.7. EDUCACIÓ VISUAL I PLÀSTICA

En acabar el curs, l'alumne ha de ser capaç de:

1. Prendre decisions per a la realització de produccions artístiques especificant els objectius, proposant diverses opcions i avaluant la solució.
2. Utilitzar recursos TIC en el camp de la imatge fotogràfica, el disseny, el dibuix assistit per ordinador i l'edició fotogràfica.
3. Col·laborar en la realització de projectes que comporten processos de concepció, disseny i execució cooperativa.
4. Dibuixar formes i espais aplicant els fonaments dels sistemes de representació.
5. Realitzar obres bidimensionals i tridimensionals, experimentant i utilitzant diversitat de tècniques (escultura, dibuix artístic, volum, pintura, gravat, etc...)
6. Emprar estratègies pròpies del disseny, la fotografia, la publicitat, el vídeo i els mitjans de comunicació i multimèdia per a realitzar projectes artístics i visuals.
7. Elaborar produccions multimèdia, fotogràfiques i fotogràfiques utilitzant les tècniques adequades a cada mitjà tecnològic.
8. Descriure les formes aplicant sistemes de representació i normalització.
9. Reconèixer i llegir imatges, obres i objectes dels entorns visuals (obres d'art, disseny, cinema, multimèdia), atenent els aspectes formals i narratius de les propostes.

4.8. TECNOLOGIA

1. Comprendre el procés d'accés i les característiques bàsiques dels habitatges.
2. Reconeixement i valoració de l'evolució tecnològica als habitatges.
3. Descriure i identificar els elements de les diferents instal·lacions domèstiques per tal de comprendre el seu funcionament, el cost de la seva utilització, així com les mesures de seguretat a contemplar.
4. Realitzar activitats de manteniment i reparacions bàsiques a partir d'un exemple real.
5. Proposar estratègies d'estalvi d'energia i aigua a les llars així com d'automatització aplicada a casos reals o simulats.
6. Descriure el funcionament i l'aplicació de circuits electrònics senzills.
7. Realitzar operacions lògiques emprant l'àlgebra de Boole, relacionant plantejaments lògics amb processos tècnics i resoldre mitjançant portes lògiques problemes tecnològics senzills.
8. Analitzar i descriure els components de sistemes pneumàtics i hidràulics i identificar-ne les seves aplicacions a sistemes de l'entorn.
9. Dissenyar i construir circuits electrònics i pneumàtics senzills amb components que compleixin una determinada funció en un mecanisme o màquina i mitjançant simuladors.
10. Analitzar els diferents elements de control de sistemes automàtics i descriure'n el seu funcionament i aplicacions.
11. Dissenyar i construir sistemes automàtics i robots utilitzant les eines informàtiques adients per a la seva programació i aplicar-los a sistemes tècnics quotidians.
12. Materialitzar un projecte tècnic, individual o en grup, integrador de les tecnologies treballades, elaborant la memòria tècnica en suport informàtic i realitzant l'exposició en públic i amb suport multimèdia.
13. Relacionar els factors que poden permetre que les noves tecnologies millorin el procés de producció: aplicació de la informàtica i substitució d'eines per la robòtica amb disminució de riscos i millora de l'eficàcia.

4.9. BIOLOGIA I GEOLOGIA

1. Planificar i dur a terme una recerca experimental per resoldre problemes científics senzills, que comportin la realització de totes les fases del procés d'investigació i comunicar el procés i els resultats mitjançant un informe escrit i una presentació.
2. Interpretar registres del passat, evidències i representacions de l'espai i el temps d'acord amb el coneixement dels processos que originen els canvis a la Terra i la vida, reconstruint de manera elemental la història d'un territori.
3. Justificar alguns fenòmens geològics associats als moviments de la litosfera i relacionar-los amb la seva posició en el mapa.

4. Relacionar els riscos naturals que es deriven de la presència i interacció d'activitats humanes amb processos naturals i justificar les mesures i actituds de prevenció adequades.
5. Comparar els diferents tipus de cèl·lula i reconèixer les funcions dels orgànuls cel·lulars i la relació entre morfologia i funció.
6. Reconèixer les característiques bàsiques del cicle cel·lular i descriure el procés de la reproducció cel·lular, identificant les diferències i similituds bàsiques entre la mitosi i la meiosi per interpretar el seu significat biològic.
7. Interpretar la transmissió d'alguns caràcters hereditaris, incloent-hi certes malalties, mitjançant mecanismes genètics.
8. Relacionar alguns mètodes d'enginyeria genètica amb les seves bases científiques. Valorar les implicacions ètiques d'algunes d'aquestes tècniques.
9. Identificar evidències de l'evolució de les espècies i interpretar-les mitjançant teories evolutives per argumentar alguns processos que la fan possible.
10. Relacionar la variabilitat genètica, l'adaptació i la selecció natural.
11. Relacionar la replicació de l'ADN amb la conservació de la informació genètica i amb el concepte de gen.
12. Relacionar les transferències de matèria i energia en un ecosistema amb la gestió sostenible d'alguns recursos.
13. Relacionar els efectes que provoquen les activitats humanes, les activitats professionals o productives, amb la dinàmica dels diferents sistemes de la Terra i argumentar les mesures d'estalvi i de reducció d'impactes mediambientals adequades en cada cas.

4.10. FÍSICA I QUÍMICA

1. Identificar els trets característics dels processos implicats en l'elaboració i validació del coneixement científic, a partir de casos històrics i de l'anàlisi de publicacions de temàtica científica.
2. Planificar i dur a terme una recerca experimental per resoldre problemes científics senzills, que comportin la realització de totes les fases del procés d'investigació i comunicar el procés i els resultats mitjançant un informe escrit i una presentació en públic.
3. Realitzar i interpretar representacions gràfiques de processos químics o físics a partir de taules de dades i de les lleis o principis involucrats.
4. Justificar el caràcter relatiu del moviment i la necessitat d'un sistema de referència i de vectors per descriure'l adequadament, i aplicar-ho a la representació dels diversos tipus de desplaçament.
5. Descriure de forma qualitativa les característiques principals (posició, velocitat i acceleració) de diversos tipus de moviment a partir de l'anàlisi de les gràfiques.

6. Resoldre problemes de moviments rectilinis i circulars, utilitzant una representació esquemàtica amb les magnituds vectorials implicades expressant els resultats en unitats del SI.
7. Elaborar i interpretar gràfiques que relacionin les variables del moviment partint d'experiències de laboratori o d'aplicacions virtuals interactives i relacionar els resultats obtinguts amb les equacions matemàtiques que vinculen aquestes variables.
8. Utilitzar les lleis de Newton per justificar, en casos quotidians, la relació entre les forces que actuen sobre un cos i les característiques del seu moviment, incloent-hi el cas de l'equilibri.
9. Interpretar de forma senzilla els moviments dels astres i de les naus espacials, així com alguns dels problemes que comporten.
10. Reconèixer que calor i treball són dues formes de transferència d'energia, identificant les situacions en què es produeixen.
11. Relacionar els conceptes de treball i potència en la resolució de problemes en contextos reals expressant els resultats en unitats del SI o altres d'ús comú.
12. Relacionar la calor amb els efectes que produeix en els cossos: variació de temperatura, canvis d'estat i dilatació.
13. Interpretar diversos fenòmens com a resultat de la transferència d'energia mitjançant ones. Analitzar i interpretar les característiques i la propagació del so i la llum, a partir de l'experimentació o amb programes informàtics o aplicacions per a dispositius mòbils.
14. Interpretar algunes evidències de la distribució dels electrons en nivells energètics dins de l'àtom. Argumentar la relació entre aquesta distribució i l'organització dels elements en la taula periòdica. Relacionar algunes propietats de les substàncies amb la seva estructura i les característiques dels seus enllaços.
15. Representar l'estructura d'algunes substàncies orgàniques d'interès quotidià i relacionar-les amb les seves propietats.
16. Relacionar la capacitat de l'àtom de carboni per formar enllaços amb la gran quantitat de compostos que l'inclouen i la seva importància en la química de la vida. Identificar els hidrocarburs com a recurs energètic i els problemes ambientals relacionats amb el seu ús.
17. Interpretar reaccions químiques tenint en compte els aspectes materials, energètics i cinètics i ser capaç d'aplicar-los a l'anàlisi d'alguns processos químics naturals o industrials d'importància a la vida quotidiana. Saber realitzar càlculs de quantitats de substància senzills a partir d'equacions químiques.
18. Reconèixer el pH com a indicador ambiental i identificar i mesurar la força de l'acidesa i la basicitat d'àcids i bases en assajos de laboratori.

4.11. CULTURA CIENTÍFICA

1. Valorar textos de temàtica científica, tenint en compte la finalitat del text, les dades i evidències aportades i la fonamentació científica.
2. Presentar informació sobre un tema científic després de fer una recerca, fent servir diverses fonts, incloent Internet, avaluar científicament les dades obtingudes i seleccionar les més adequades.
3. Identificar els trets característics dels processos implicats en l'elaboració i validació del coneixement científic, a partir de casos històrics i de l'anàlisi de publicacions de temàtica científica.
4. Diferenciar les explicacions basades en arguments científics de les basades en creences en els casos de l'origen de l'Univers i la Terra, i l'origen i evolució dels éssers vius.
5. Conèixer les teories sobre l'origen de l'Univers, i en particular el Big Bang.
6. Descriure l'organització de l'Univers i les agrupacions d'estrelles i planetes.
7. Descriure l'evolució de les estrelles i relacionar-la amb la gènesi dels elements.
8. Explicar les condicions necessàries per a la vida en altres planetes.
9. Explicar el concepte de malaltia, diferenciar malalties infeccioses i no infeccioses i explicar-ne les causes, la prevenció i el tractament de les més comunes.
10. Valorar la importància de la higiene personal, els hàbits saludables, les mesures preventives per evitar contagis i els controls mèdics periòdics.
11. Identificar els mecanismes de defensa del cos humà i explicar-ne el funcionament.
12. Utilitzar arguments relacionats amb el funcionament del cos humà per justificar el risc del tabac, l'alcohol i altres drogues.
13. Valorar els fets històrics més rellevants en la prevenció, detecció i tractament de les malalties.
14. Identificar els principals problemes mediambientals i les seves causes i proposar mesures correctores o minimitzadores dels seus efectes sobre el medi ambient.
15. Valorar les conseqüències actuals i futures de la sobreexplotació de recursos i els problemes causats per l'activitat humana.
16. Interpretar dades mediambientals de diversos tipus i presentar-ne les conclusions.
17. Justificar la necessitat de reduir el consum energètic i de buscar noves fonts d'energia menys contaminants.
18. Argumentar els avantatges i inconvenients de les diferents fonts d'energia, renovables i no renovables.
19. Explicar els procediments per obtenir hidrogen i el funcionament d'una pila de combustible.
20. Descriure les conseqüències mediambientals dels principals tractats i protocols internacionals sobre la protecció del medi ambient.

21. Cercar informació sobre materials, i relacionar-ne el descobriment o la fabricació amb el desenvolupament de la humanitat.
22. Justificar la necessitat d'estalviar i reciclar materials per fabricar un determinat producte, a partir d'identificar les diferents matèries primeres, i de les repercussions socials i mediambientals de la seva obtenció.
23. Conèixer les aplicacions dels nous materials en camps diversos.
24. Analitzar la relació entre conflictes en diverses àrees del món i l'explotació de recursos naturals, en especial dels que tenen un gran valor econòmic i estratègic.
25. Valorar les aportacions de la dona al coneixement científic.

4.12. INFORMÀTICA

1. Realitzar fotografies en format digital, editar-les i modificar el seu format.
2. Capturar, editar i muntar fragments de vídeo amb àudio.
3. Integar diferents elements (text, imatge, so) en un mateix contingut a través d'una aplicació multimèdia.
4. Dissenyar i elaborar presentacions destinades a recolzar el discurs verbal en l'exposició d'idees i projectes, integrant elements multimèdia.
5. Desenvolupar continguts per a la xarxa Internet, incorporant recursos multimèdia i aplicant estàndards d'accessibilitat.
6. Treballar com a usuaris en xarxes locals.
7. Instal·lar aplicacions i compartir documents.
8. Connectar dispositius inalàmbrics a la xarxa.
9. Participar en comunitats virtuals, interactuant de forma activa en les webs, adoptant actituds i conductes adequades, amb respecte als drets i intercanvis de continguts i entorns de treball.
10. Identificar els models de distribució de continguts a Internet, respectant les seves particularitats a l'hora d'utilitzar i compartir.
11. Aplicar tècniques d'edició digital a imatges fotogràfiques i diferenciar-les de les imatges generades per ordinador.

4.13. FRANCÈS

1. Participar en interaccions orals sobre temes coneguts o treballats prèviament, utilitzant les estratègies adequades per facilitar la continuïtat de la comunicació i produir un discurs entenedor i adequat a la intenció comunicativa.
2. Comprendre la idea general i les informacions específiques més rellevants de documents orals senzills, emesos cara a cara, o procedents de mitjans audiovisuals, si es parla lentament i amb claredat.

3. Reconèixer la idea principal i extreure informació específica i global de documents escrits senzills, en suport paper i digital, sobre continguts de diverses àrees de coneixement i adequats a l'edat.
4. Produir textos breus, orals i escrits, coherents, i amb bona dicció o amb correcció ortogràfica i puntuació adequada, a partir de models.
5. Observar algunes regularitats de la llengua estrangera i induir-ne les regles de funcionament.
6. Utilitzar estratègies per progressar en l'aprenentatge de manera autònoma.
7. Mostrar una actitud respectuosa, d'interès i de descoberta envers la llengua, la cultura i les formes de vida diferents a les pròpies.

4.14. LLATÍ

1. Reconèixer els llatínismes i locucions habituals d'ús llatí incorporades a les llengües conegudes per l'alumnat i explicar el seu significat en expressions orals i escrites per tal de poder transferir-lo a noves situacions.
2. Reconèixer els elements morfològics i les estructures sintàctiques elementals de la llengua llatina i comparar-los amb els de les llengües conegudes per l'alumnat.
3. Conèixer els elements morfològics i sintàctics bàsics de la llengua llatina per poder traduir textos breus i senzills de manera literal i produir, mitjançant retroversió, estructures oracionals pròpies de la llengua llatina.
4. Identificar components d'origen llatí en paraules del llenguatge quotidià i en el vocabulari específic de les ciències i de la tècnica, i explicar-ne el sentit etimològic.
5. Aplicar la intercomprensió entre elements lingüístics de les llengües romàniques a partir d'elements de la llengua llatina.
6. Resumir els continguts de textos traduïts d'autors clàssics i moderns i identificar-ne aspectes culturals rellevants.
7. Identificar, independentment del suport material, diferents manifestacions literàries i artístiques que la mitologia clàssica, com a font d'inspiració, ha proporcionat al llarg de la història de la cultura, i reconèixer l'empremta de la romanització en el nostre patrimoni cultural.
8. Elaborar treballs temàtics senzills, individuals o en grup, sobre aspectes de producció artística i/o cultural, o sobre les institucions públiques i privades, o també sobre qualsevol aspecte de la vida quotidiana a Roma.

4.15. RELIGIÓ

1. Argumentar sobre el servei que l'Església presta al llarg dels segles en transmetre'ns íntegres el missatge i la vida de Jesús.
2. Apreciar que la santedat de l'Església és eficaç, malgrat el pecat dels seus fills.

3. Situar en el seu context històric alguns fets de l'Església com a servei a la fe.
4. Descriure el servei que els models de vida cristians han aportat a la cultura de cada època.
5. Raonar el servei dels concilis a la transmissió de la fe.
6. Explicar el sentit religiós dels pelegrinatges.
7. Raonar el sentit de les reformes de l'Església com a renovació en les seves arrels evangèliques.
8. Localitzar les aportacions dels grans sants i doctors de l'Església en la construcció d'Europa i la seva evangelització.
9. Situar el servei que l'Església realitza a la cultura des de les seves institucions i persones rellevants en el Renaixement i el Barroc.
10. Descriure l'acció educativa i social de l'Església en el món contemporani.
11. Identificar les grans fites de l'art cristià com a expressió de la fe del poble i manifestació de l'acció de Déu en el món.
12. Assenyalar, en alguns textos del Concili Vaticà II, les aportacions de l'Església sobre el diàleg amb el món.

4.16. CULTURA I VALORS ÈTICS

En acabar el curs, l'alumne haurà de ser capaç de:

1. Expressar i controlar les pròpies emocions, respectant les dels altres des de la valoració de la dignitat i la llibertat humanes.
2. Expressar judicis i opinions pròpies de forma argumentada, desenvolupant una actitud autocrítica i acceptant l'existència de discrepàncies amb els altres.
3. Valorar la dimensió lliure i responsable de l'acció humana, així com la dimensió moral dels comportaments.
4. Prendre consciència de la pluralitat d'opcions i posicionaments entorn dels dilemes morals del món actual, valorar-los críticament, identificant els elements del context social i cultural que els condicionen, i formar-se una opinió pròpia, oberta i flexible, especialment en relació amb conductes de risc que afecten la sexualitat i la mobilitat.
5. Adquirir valors humanitzadors que no siguin excloents i manifestar una actitud de respecte i empatia envers els altres. Reconèixer el valor de la pluralitat i de la diversitat, distingint-les dels elements diferenciadors que estan a la base d'algunes discriminacions.
6. Reconèixer els drets humans com a principal referència ètica per a la conducta humana, identificant les principals fases històriques de la seva consecució i la seva perfectibilitat, valorant el seu compliment i reconeixent situacions de violació d'aquests drets en entorns propers i llunyans.

7. Reconèixer els estereotips i els prejudicis implicats a l'entorn de la identitat de gènere. Identificar les etapes principals de la conquesta dels drets de les dones, valorant la seva vigència actual i analitzant les causes de situacions actuals de desigualtat i violència, manifestant rebuig.
8. Conèixer i expressar de forma argumentada la noció de sistema democràtic, comprendre el seu significat històric i analitzar la situació de la democràcia en el món actual, valorant la participació ciutadana i la responsabilitat dels poders públics envers la ciutadania. Aplicar aquests principis al marc polític vigent.
9. Utilitzar de forma rigorosa i contrastada diferents fonts d'informació per documentar-se sobre alguns dels problemes i reptes de la societat actual, valorant la possibilitat de solucions alternatives i manifestant actituds favorables a la solidaritat i cooperació internacionals.
10. Analitzar les causes que provoquen els principals conflictes en el món actual, valorant la necessitat de desenvolupar una cultura de la pau i de la justícia.
11. Assumir responsabilitats personals i compromisos per fer un món més just i equitatiu dins les pròpies possibilitats, per mitjà de la participació individual i en grup en activitats socials a dins i fora del centre.
12. Assumir i practicar estratègies de consum racional i responsable, identificant la influència dels mitjans de comunicació en la presa de les pròpies decisions i en els hàbits i models socials. Desenvolupar conductes responsables entorn de les TIC, identificant els valors i models que transmeten alguns jocs interactius.